

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1123/2016
28.12.2017. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојица из ..., које заступа Желимир Цамбић, адвокат из ..., против тужене Општине Чајетина, коју заступа Општинско правобранилаштво, ради накнаде, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2274/15 од 07.04.2016. године, у седници одржаној 28.12.2017. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2274/15 од 07.04.2016. године и пресуда Вишег суда у Ужицу П 32/14 од 20.04.2015. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Ужицу П 32/14 од 20.04.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да на име заузете кат.парц.бр./..., по култури ливада 6.класе, површине 0,09,13 ха, уписана у ЛН бр. .. КО ... и немогућности коришћења исте, тужиоцима исплати износ од по 8.236.857,25 динара, са законском затезном каматом по Закону о законској камати, почев од дана пресуђења, па до исплате, у року од 15 дана по пријему пресуде, док је ставом другим изреке, обавезана тужена да тужиоцима солидарно накнади трошкове парничног поступка у износу од 562.500,00 динара, са законском затезном каматом по Закону о законској камати, почев од дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2274/15 од 07.04.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и првостепена пресуда потврђена у ставу првом изреке, као и у ставу другом изреке којим је тужена обавезана да тужиоцу на име трошкова поступка исплати износ од 562.500,00 динара. Ставом другим изреке, преиначена је затезна камата на досуђени износ трошкова поступка из става другог изреке првостепене пресуде, тако да иста тече од дана извршности пресуде.

Против наведене пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11, 55/2014, 87/18), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су сувласници са 1/2 спорне кат.парцеле, уписане у ЛН по култури ливада. Утврђено је да је приликом пројекта парцелације формирана посебна парцела за намену приступног пута новоформираним парцелама у стамбеном комплексу "...". Према Плану генералне регулације насељеног места Чајетина, са насељеним местом Златибор, парцела је предвиђена за саобраћајницу у ширини од 5,5м. Тржишна вредност спорне парцеле утврђена је на основу налаза и мишљења судског вештака.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев позивајући се на правни институт фактичке експропријације.

У ревизији тужене се основано указује да услед неправилне примене материјалног права чињенично стање није потпуно утврђено.

И по становишту Врховног касационог суда, само на основу утврђених чињеница не може се извести закључак о основаности тужбеног захтева. У поступку није несумњиво утврђено да је имовина тужилаца умањена, тако што је парцела на којој имају право својине претворена у улицу, која је инфраструктурно опремљена и која се користи за саобраћај неограниченог броја лица, па да њен повраћај у државину тужилаца није могућ. Није довољно само утврдити да поступак експропријације у односу на спорну парцелу није вођен, да је изостала одлука надлежног органа којом би био утврђен јавни интерес за експропријацију и одређена правична накнада корисницима. У поступку није утврђено од кога је фактички одузета спорна парцела, а сами тужиоци су током поступка истицали да је наведена саобраћајница била изграђена знатно пре него што су купили земљиште. При том, потпуно је нејасно да ли су тужиоци купили само ову спорну парцелу, која представља пут, или су купили и неке друге парцеле, када и од кога, и да ли су на тим парцелама градили неке објекте. Нејасно је да ли су тужиоци продавци парцела на овом потесу другим лицима, од којих нису примили цену за површину земљишта под већ формираном улицом или су тужиоци купци других парцела, који су својим продавцима исплатили пуну цену и за површину земљишта под већ формираном улицом. Терет доказивања ових чињеница је био на тужиоцима, у чијем интересу је да докажу да је на делу њихових непокретности формиран пут и на тај начин ограничено или одузето њихово право својине. У поступку је при том истицано да су грађевинско земљиште привели намени сами сопственици изградњом приступне саобраћајнице до купљених парцела, те да није тужена општина парцелу привела намени и од ње формирала улицу као јавно добро.

По Закону о јавној својини, улица је добро у општој употреби, у својини јединице локалне самоуправе, на чијој територији се налази, па када земљиште

планским актом јединице локалне самоуправе буде одређено за локални пут, пут другог или трећег реда или улицу, од тог момента то земљиште по сили закона постаје средство у јавној својини (у конкретном случају у јавној својини јединице локалне самоуправе). Стога би јединица локалне самоуправе имала обавезу да земљиште које је постало средство јавне својине експроприше ранијем власнику, односно да га изузме из поседа ранијег корисника и да за то исплати одговарајућу накнаду (фактичка експропријација).

Међутим, у поступку је, као што је већ наведено, изостало утврђење битних чињеница за примену института фактичке експропријације у конкретном случају. Врховни касациони суд је при том посебно имао у виду околност на коју указују сами тужиоци, а то је да је тужена у међувремену изменила План генералне регулације насељеног места Чајетина, са насељеним местом Златибор и да се у њему више не налази уцртана ова улица, а чиме се доводи у сумњу одлучна чињеница за примену материјалног права – да је тужена својим планским актом предметну парцелу определила за јавну намену.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити недостатке на које је указано овим решењем и донети правилну и закониту одлуку.

На основу одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић